

HATÁRTALANUL

Ebben a tanévben a Határtalanul! pályázat lehetőségét kihasználva majd' 4,5 millió forintot nyertünk, így a 11. B osztályból 32, a 10.D osztályból pedig 3 tanuló útra kelhetett felfedezni Erdély területét, magyar irodalmi és történelmi vonatkozásait. 6 nap alatt.

Utunk során elmentünk Nagyváradra, Bánffyhunyadra, Kolozsvárra, meglátogattuk a marosvásárhelyi testvériskolánkat, a Bolyai Farkas Elméleti Líceumot, lementünk a tordai sóbarlangba, túráztunk a Tordai-hasadékban, megnéztük Székelyföld méltán híres tavát, a Medve-tavat Szovátán, báméskodtunk Korondon, ellátogattunk Tamási Áron szülőházába Farkaslakán, megkoszorúztuk a sírját, tanultunk a székelykapuk motívumairól, felmentünk az óratoronyba Segesváron, volt, aki még Drakula házában is körbesétált, majd az utolsó napon, már lotyogó esőben csodáltuk meg Gyulafehérvárt.

2022. május 23-án indultunk útnak iskolánk elől, és meg sem álltunk Nagyváradig. Szerettük volna útba ejteni Arany János szülőhelyét, Nagyszalontát is, de hétfő lévén a múzeum sajnos zárva volt, illetve a szállásunk Marosvásárhelytől fél órányi autóútra volt Balavásáron, így sietnünk kellett, hogy estére odaérjünk.

Nagyváradon először az 1760–1875 között épült kanonoksort, a római katolikus püspöki palotát és a római katolikus székesegyházat néztük meg, majd rövid séta után a központban sétáltunk.

Az egyik legnagyobb tér Nagyváradon a December 1. nevet viseli, ami nekünk magyaroknak nem, de a románoknak fontos emléknap, mert 1918. december 1-jén tartották a magyarországi románok gyulafehérvári nemzetgyűlésüket, ahol a megjelent 1228 küldött kinyilvánította azon szándékát, hogy Erdély, a Körösök vidéke, Bánát és Máramaros – összesen 26 történelmi vármegye – csatlakozzon a Román Királysághoz. Bár a románok döntése később „hivatalosan” megfelelt a wilsoni elveknek, a valóságban az elszakadás egyoldalú határozat eredménye volt, mely az erdélyi magyarságot teljesen megfosztotta az önrendelkezés jogát.

Nagyvárad impozáns főterén láhattuk a Fekete Sas palotát, ami 1908. november 1-jén nyílt meg – abban az évben, mikor itthon elindult a Nyugat című folyóirat. . A palota helyén állott a Sas fogadó, melynek termében 1798 augusztusában tartották az első magyar hivatásos színelőadást.

Az eredetileg Szigligeti Ede nevét viselő Állami Színházat most éppen felújítják, így teljes

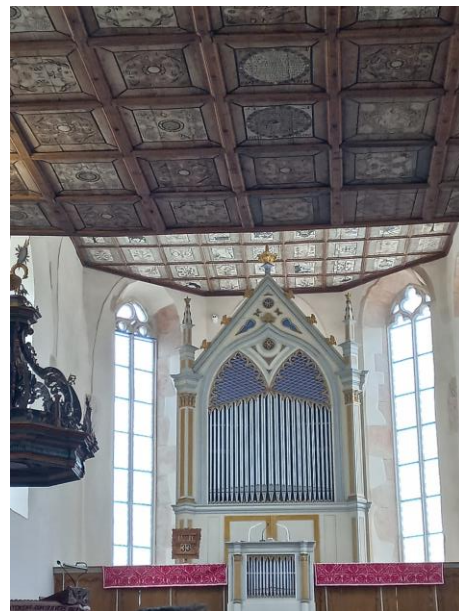

pompájában nem csodálhattuk meg. A tér sarkán áll az Astoria Szálló, amit eredetileg lakóháznak építettek. Földszintjén kapott helyet az EMKE kávéház (azaz az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület), itt ismerkedett meg Ady Endre Lédával.

Végül megnéztük az Ady Endre által alapított Holnap irodalmi társaság meghatározó alakjait ábrázoló szoborcsoportot, amely Ady Endrét, Dutka Ákost, Juhász Gyulát és Emőd Tamást mutatja egy kávéházi asztal körül.

Marosvásárhely felé utazva **Bánffyhunyadra** tértünk be, ahol a 13. században épült majd 2017-ben felújított református templom kazettás mennyezetében gyönyörködtünk.

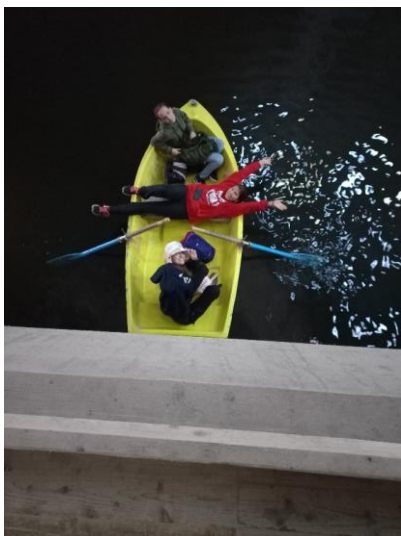
Mára sajnos a magyarok kisebbségbe kerültek a roma lakosság rendkívül magas számaránya miatt. Ezek a roma családok – külföldön pénzt keresve – úgynevezett cigánypalotákat emeltek Bánffyhunyadon, amik nemcsak a főút mellett, de beljebb is magasodnak. Hihetetlenül túldíszítettek tele bádogdíszítéssel, és a református lelkész elmondása alapján belül is a márvány, a kristály és az arany a meghatározó.

Másnap, kedden reggel a **Tordai sóbarlang és a Tordai-hasadék** volt a tervezett programunk.

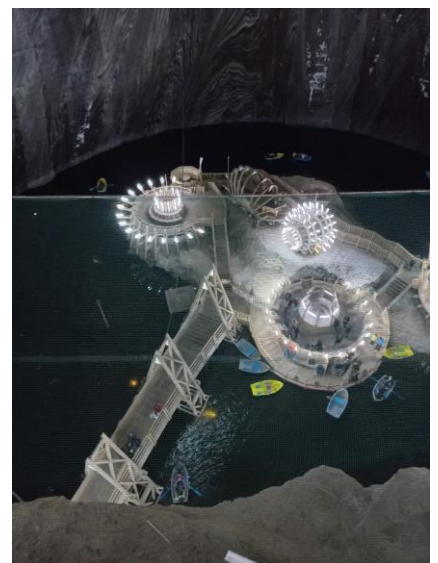
Torda 2 esemény, tény miatt jelentős. Az 1500-as években meginduló reformáció hatására Európában nagy viszályok dúltak, és 1568-ban az országgyűlés Tordán kimondta az erdélyi teljes vallásszabadságot, azaz elfogadták a luteri, kálvinista tanokat is, megtartották a katolicizmust is, az unitárius egyház is teret kaphatott. Gyakorlatilag egy felekezetszerződés volt. Egy kitétel szabtak, miszerint egy falu vagy település 1 fajta felekezethez tartozzon, ne 3-4 jelenjen meg egy közösségben.

A másik Torda sóbányászata volt. Torda 112 méter mély sóbányája Európa legnagyobb föld alatti területe. Az 1930-as években az iparosított sóbányászat lezárult, az utóbbi 20-30 évben turisztikai célokra használják. A Tordán, Parajdon kibányászott sót a folyón

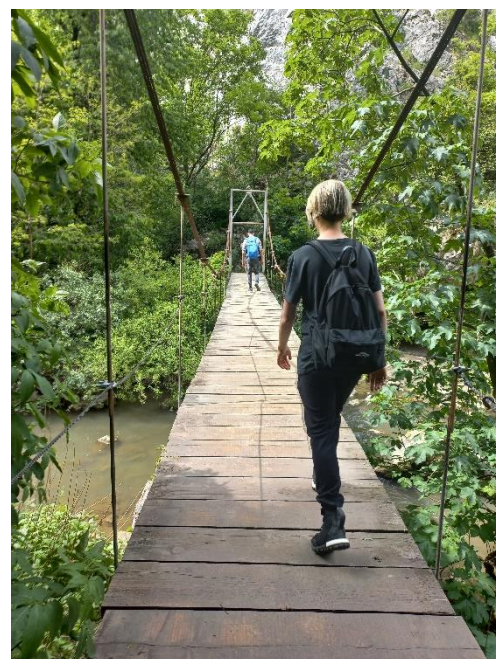
leúszatták fauszályokon Szegedig, Szolnokig, ott áttették ökrösszekerekre, úgy vitték Németországba, Hollandiába. Ott aztán eladtak mindent, sót, ökröt, és jöttek haza. A só kincsnek számított; Európa szűkölködik sóbányákban. A sóbányában 2 órát töltöttünk, a több szintes létesítményben lehetőségünk nyílt a korábbi sóbányászat kellékeinek

megtekintése mellett a mélyben óriáskerekezni, a barlangi tóban csónakázni.

Tordai-hasadék mészkőhasadék a Torockói-hegységben, keletkezéséhez természetesen monda is fűződik – Szent László mondája.

Marosvásárhely

A **3. nap** reggelén a marosvásárhelyi testvériskolánknál, a Bolyai Farkas Elméleti Líceumnál kezdtük a napot.

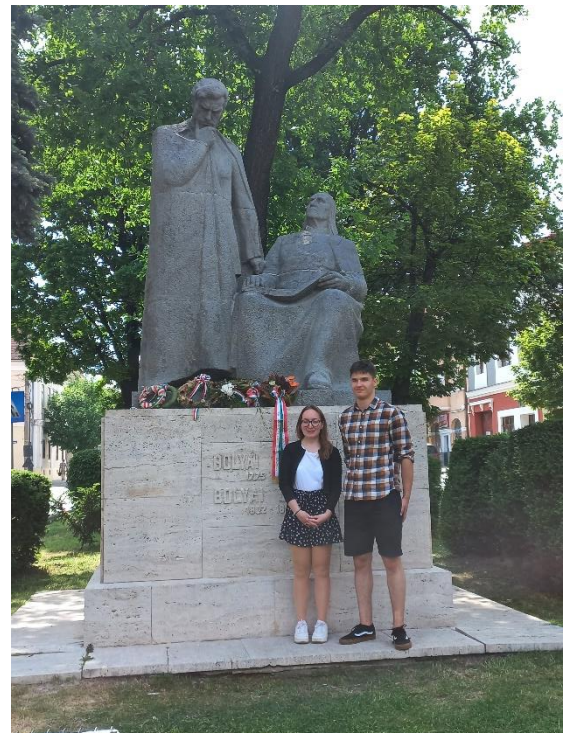
A délelőttöt a marosvásárhelyi liceumban töltöttük, ahol betekintést nyerhettünk néhány tanórába, a diákokkal való beszélgetésnek köszönhetően pedig némiképp a diákéletbe.

Elmondhatjuk, hogy ők is ugyanolyan diákok, mint mi, akik az órára nem pontosan érkező tanárnak nem túl szívesen szólnak, akik telefont nyomkodnak órán, és leckét írnak a szünetben. Ami viszont megdöbbenett bennünket, hogy náluk nem 45, hanem 50 percesek az órák, az osztályozásuk 10-es skálán történik és van még papír alapú ellenőrzőjük és naplójuk is. A csengő hossza döbbenetes volt – legalább 1 teljes percig szólt!

A beszélgetés során több mindenre is lehetőségünk volt rákérdezni. Kiderült, hogy a románt csak pár éve tanítják idegen nyelvként, addig anyanyelvnek tekintették, de a diákok mára már jobban beszélnek angolul mint románul.

Az érettségi rendszerükre is rákérdeztünk, az a mienktől eltér. Ott az érettségi tárgy a matematika, magyar, román, és egy választott reál tárgy, mint a fizika vagy a kémia, ..., és a legkedveltebb, a biológia. A többi nyelvre és az informatikára csak minősítést kapnak és csak szóbeli van.

A búcsúzás után megkoszorúztuk az iskola előtti parkban felállított 2 Bolyai sírját, majd a városban sétáltunk.

Délután ellátogattunk kincses Kolozsvárra is.

Kolozsvárott született 1440 február 23-án Mátyás király, az ő lovasszobrát csodálhattuk meg a város főterén, háttérben a Szent Mihály templom látható.

A sok történelmi vonatkozás mellett megemlítendő, hogy 1550-ben a Nyugat-Európából visszatérő Heltai Gáspár itt Kolozsváron indította el a magyar nyelvű könyvnyomtatást.

Ezt a várost Erdély nem hivatalos fővárosának tekintik, hozzá kell tenni, hogy minden villanyoszlopon ott leng a román zászló, ami bennünket, a történelemre emlékező turistákat lépten-nyomon arra emlékeztet, hogy magyar földön, de mégis idegen országban járunk.

A városban tett séta és szabad program után elsétáltunk a központtól alig pár percre fekvő **Házsongárdi temetőbe** is.

A temető a sok évszázados magyar írásbeliség nagyjainak nyugvóhelye és egyben az emlékezések kegyhelye. Itt nyugszik a 16-17. században élt Szenczi Molnár Albert, aki bibliafordító és zsoltáriró volt, de ellátogattunk Dsida Jenő, az alig 31 évet megélt, 20. századi költő családi kriptájához is. Az ő sírjukat kerestük fel.

A 4. nap reggelén a Székelyföldön fekvő **Szováta** felé indultunk. Ez a település a Székely-Sóvidék központja, európai hírű üdülőváros. A régi mélyedéseket idővel csapadék és folyóvíz töltötte ki, így keletkeztek az első sóstavak.

A város sóstavairól és sószikláiról nevezetes. Legnagyobb tava a Medvetó. A Medvetó nevét kiterített medvebőrhez hasonló alakjáról kapta.

Továbbra is szerencsénk volt az időjárással, így egy kényelmes sétával körbe tudtuk sétálni a tavat.

A Szovátán tett séta után ellátogattunk **Korondra** is. Korond egy falu a romániai Hargita megyében, a Sóvidék legnevezetesebb települése, iparművészeti, idegenforgalmi és művelődési központja. Híres fazekasfalu, vasas-kénes gyógyfürdővel, négy borvízforrással.

A korondi székelyek nemcsak fazekasmesterségükről híresek, hanem, a tapló feldolgozás igazi nagy mesterei. Sapkát, kalapot és dísz tárgyakat készítettek a taplóból. Az országút mellett állandó kirakodóvásár van a falu ezen termékeiből. Korondon hosszabb szabadidő volt, két órát nézelődtünk, vásároltunk, beszélgettünk a helyiekkel.

Korondtól nem messze fekszik **Farkaslaka**, Tamási Áron szülőfaluja.

Először elsétáltunk az író szülőházához. A szépen
rendben tartott, eredetileg 2 szobás házat
múzeummá alakították át. A rövid tárlatvezetés
után az író életének főbb eseményeiről készült képi
anyagot és dokumentumokat nézhettük meg.

kvarcitkő-dombormű.

Ezek után a templom mögötti Tamási Áron-
sírhoz látogattunk el, amit megkoszorúztunk.
Az író a végakarata szerint ott, a 2 cserfa
között helyezték nyugalomra. Síremléke egy

Az 5. nap reggelén **Fehéregyháza és Segesvár** volt az úticélunk. Fehéregyháza alig 4
kilométerre fekszik Segesvártól, azzal szinte egybeépült település.

1849. július 31-én itt állt fel Bem József főerege.

A falu szélén, egy dombon, fák között található az 1897-ben felavatott turulmadaras obeliszk,
a Petőfi-szobor, a legjelentősebb Petőfi-fordítók emlékművei, akik román, német vagy olasz

nyelvre fordították Petőfi Sándor munkáit, illetve a Petőfi-múzeum, örök emléket állítva az 1849. július 31-i csatában elhunyt közel 400 honvédnek.

A most a parkban álló Petőfi-szobrot Kiskunfélegyháza városa adományozta Fehéregyházának.

A faluban működő Petőfi Emlékmúzeumban a XIX. századi Magyarországról, a szabadságharcról és Petőfi utolsó napjairól szóló, 2000-ben felújított, rövid kiállítás látható.

Petőfire emlékezve az osztály tanulói gitároztak és elszavalták Petőfi Sándor Az én szerelmem című versét.

Ezen a napon utolsó megállónk Segesvár volt. Ezt a várost a 12. század második felében alapították a szászok, amikor megkezdték az erdélyi területek benépesítését. Több évszázadon keresztül fontos kereskedelmi és stratégiai szerepet játszott, és Erdély egyik legfontosabb városa volt. A céhekbe tömörülő iparművészek szoros és zárt közösséget alkottak. Várának egykori 14 tornyából 9 még most is áll, melyeket 930 m hosszú várfal köt össze. Ezeket a tornyokat a céhek emeltették, az ezeket összekötő várfal a védelmüket szolgálta.

Az egyik legnevezetesebb látványosság a városban az Óratorony. Ez a 14. században épült, 1556-ig városháza is volt. Híres zenélő óráján 12 apostol ezüst szobra sétált körbe. Ma múzeum van benne. Felmentünk az Óratoronyba, a kilátás mellett a múzeumot is megtekintettük.

A város talán leghírhedtebb szülöttje Vlad Tepes, ismertebb nevén *Drakula*, aki ezeket huzatot karóba. Az a tény, hogy valóban itt született-e a később Drakulaként elhíresült havasalföldi fejedelem, kérdéses, hiszen a szász város rendkívül zárt közösségébe nem biztos, hogy beengedte volna köreibe.

Állítólagos szülőháza most élményházként működik.

Szombaton reggel indultunk haza. Útközben megálltunk **Gyulafehérváron**, ami Erdély ősi történelmi fővárosa, a Gyulafehérvári főegyházmegye székhelye, egyúttal a román ortodox egyház erdélyi székvárosa. A 13. században épült érseki székesegyházban tett rövid sétánk alatt láthattuk Hunyadi János szarkofágját, mellette fiainak, Hunyadi Lászlónak és testvérének, Jánosnak a

síremlékét. Egy másik kőkoporsó János Zsigmond, az első erdélyi fejedelem maradványait őrzi, mögötte anyja, Izabella királyné fekszik.

2022. május 28-án, szombaton 19 óra felé értünk vissza az iskolához. A szülők, testvérek már türelmetlenül várták a diákokat, akik fáradtan ugyan, de élményekkel telve szálltak le a buszról.